Anul al 54-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 202 Duminică 25 Iulie 1937
P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful postal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Calea asanării financiare

Toate sforțările guvernului francez sunt concentrate în clipa de față în direcția însănătoșirii economiei publice și private, pe de o parte, prin măsuri menite să împiedice urcarea prețurilor peste puterea de cumpărare a populației și în acelaș timp, apte de a pregăti condițiuni cât mai bune pentru desvoltarea producției de export, iar pe de altă parte, prin măsuri menite să întărească finanțele statului și să refacă creditul public.

Ultimul consiliu de miniștri, ținut la începutul acestei săptămâni, sub președinția d-lui Albert Lebrun, președintele republicii, a fost consacrat aproape exclusiv asanării finanțelor și creditului Statului. Utilizând prerogativele conferite recent prin legea deplinelor puteri, guvernul francez a aprobat propunerile d-lui Georges Bonnet, cuprinse într'un decret-lege nou, care completând pe cele anterioare referitoare la sporirea impozitelor, taxelor și tarifelor, al căror venit de peste 8 miliarde e destinat să acopere deficitele existente, autoriză guvernul să pue în mișcare robinetul economiilor, atât pe calea unor reduceri masive a cheltuelilor pe exercițiul viitor, cât și prin controlul sever al sumelor acordate tezaurului.

E măsura clasică, pe care rând pe rând și-au impus-o de fapt toate guvernele anterioare, dar pe care nici unul din ele n'a izbutit s'o aplice integral și cu sinceritate.

Fără cumpănirea cheltuelilor cu a veniturilor reale, fără ordine și echilibru în gestiunea bugetară, finanțe publice sănătoase nu se pot realiza și lipsa de autoritate a guvernelor anterioare în aplicarea disciplinelor bugetare, începând cu înfrânarea cheltuelilor, a împins statul, cum mărturisea deunăzi la congresul socialist din Marsilia însuși d. Leon Blum, la situația paradoxală, de-a avea două bugete, care se contracarează unul pe altul: „bugetul impozitelor", care reprezintă calea normală a veniturilor publice și „bugetul împrumuturilor", care reprezintă calea anormală de procurare a veniturilor suplimentare prin recurs la creditul publicului, menite să acopere cheltuelile făcute peste cota indicată de realizările bugetului normal al impozitelor.

Și cum cifra celui de-al doilea buget — al celui anormal — tindea să ajungă cifra bugetului normal, e ușor de înțeles în ce greu impas ar fi fost târîtă gospodăria financiară a Republicii și, odată cu ea, însuși creditul public.

Ce ar mai fi putut urma, dacă s'ar fi continuat pe calea aceasta, în ziua când publicul francez ar fi refuzat net apelurile prea des repetate ale guvernelor la creditul lui, fără alte destinații decât de pură consumație, pentru acoperirea unor cheltueli perfect dispensabile?

Perspectivele întunecate ale unor astfel de situații, credem că vor fi un imbold hotărîtor și pentru guvern în aplicarea severă a noulor disciplini bugetare și pentru inteligentul și sănătosul popor francez, care nu se poate lăsa câștigat aventurii cu ușurința, pe care i-o sconteazā fie dușmanii lui seculari, fie sirenele unor mai proaspete prietenii.

Un plan de cinci ani

de A. CORTEANU

Văzând măsurile pe cari le ia guvernul prin diferite legi și regulamente, nu s'ar putea spune că este lipsit de bună voință și interes pentru agricultură și pentru țărani. Legea pentru organizarea și încurajarea agriculturii din 22 Martie anul acesta, este plină de bunăvoință și de interes pentru agricultură și pentru țărani. Acestei legi i-a urmat cea pentru înființarea unui institut național de credit agricol, apoi decretul pentru valorificarea grâului, cel pentru electrificarea rurală etc. Dacă am pune la socoteală tot ce s'a făcut de la războiu încoace pentru agricultură și pentru țărani, începând cu exproprierea și încheind cu faimoasa conversiune a dotoriilor agricole, ar trebui să mărturisim că toate guvernele noastre din ultimii douăzeci de ani și-au închinat activitatea lor în primul loc, agriculturii și țăranilor.

Așa fiind, e timpul, cred, să ne întrebăm de ce oare nici agricultura nici țăranii nu se resimt, în bine, de pe urma imenselor sacrificii și diferitelor organizațiuni pe care le face statul în interesul agriculturii și al țăranilor?

Răspunsul la această întrebare nu poate fi de cât unul singur: Fiindcă guvernanții noștri nu cunosc problema de cât parțial, în cele mai bune cazuri. Fie care improvizează când e la guvern legi și regulamente de protecție și ajutor rural uneori foarte, foarte scumpe dar cari nu au efecte practice durabile fiindcă nu ating problema pe calea pe care ea poate fi deslegată.

A organiza agricultura pe o proprietate prăfuită în parcele fără valoare economică și aparținând unei populații în continuă creștere și din această cauză tot mai săracă și mai flămândă, este de la început absurd. Reguli de cultură rațională agricolă și credit pentru agricultură cu o asemenea populație și cu o astfel de proprietate sunt lucruri pe cari numai un legiuitor naiv sau cinic le-ar putea crea. Punem în prima categorie pe toți legiuitorii noștri în materie agrară și trecem peste tot aportul demagogiei în această gravă problemă națională. Rezultatul este însă decăderea continuă a agriculturii din cauza împărțirii loturilor țărănești și agravarea problemii țărănimii care se înmulțește fără a avea asigurată hrana și fără a avea educația muncii. Ministerul sănătății dă necontenit alarma asupra mortalității infantile la sate și asupra răspândirii spăimântătoare a boalelor de mizerie și ignoranță: tuberculoza și sifilisul, în mijlocul populației rurale. El cere fonduri de miliarde pentru a combate a-

(Continuare în pag. 2-a)

N. GRIGORESCU

LA SMÂRDAN

(Vezi pagina III-a)

Prohibirea exportului de porumb

—oxo—

Hotărârea consiliului de miniștri

Joi seară, după ce d. Gh. Tătărăscu s'a întors dela Sinaia, s'a ținut, la locuința primului ministru, un consiliu de miniștri, la care au participat numai titularii departamentelor.

La ordinea zilei a fost discuția cu privire la problema porumbului.

După cum se știe, din cauza lipsei de ploi, de care s'a simțit aproape întreaga suprafață a țării, culturile de porumb n'au avut putința să se desvolte, anunțându-se o producție din cele mai reduse, atât calitativ cât și cantitativ. Exceptându-se Ardealul, unde se speră a se obține o recoltă obișnuită, în restul țării toate culturile de porumb sunt în suferință. In unele părți, chiar, porumbul este atât de prost desvoltat, încât nu va putea servi nici ca nutreț.

Avându-se în vedere această situațiune, guvernul — în consiliul de Joi — a prohibit exportul de porumb, rămânând ca, ulterior, dacă va mai putea fi o îndreptare după urma ploilor ce eventual ar cădea, să se revină asupra acestei măsuri.

O problemă de mare importanță a ridicat în consiliul de Joi d. dr. I. Costinescu, ministrul sănătății. D-sa a arătat că, recolta fiind proastă calitativ, trebuesc luate măsuri ca porumbul u-med să nu-și poată produce efectele dezastruoase. Pelagra, boală care constitue o rușine pentru noi, este o urmare a hranei cu porumb neuscat și, în general, de calitate proastă. De aceea, d. dr. I. Costinescu a cerut ca pentru uscatul porumbului din actuala recoltă să se întrebuințeze toate cuptoarele de uscat fructele, iar acolo unde necesitățile cer, să se construiască noui cuptoare.

COMUNICAT OFICIAL

După terminarea consiliului s'a dat următorul comunicat:

Președinția consiliului de miniștri comunică:

Consiliul de miniștri s'a întrunit, Joi 22 Iulie, ora 19,30, sub președnția d-lui prim ministru Gh. Tătărăscu.

Consiliul a rezolvat lucrări curente și a luat sfârșit la ora 20.30.

Două trenuri de marfă s'au ciocnit pe panta dela Feteşti

—o—

Maşinile, vagoanele şi linia ferată au fost stricate

Constanța, 22 Iulie

O gravă ciocnire de trenuri s'a întâmplat azi, la ora 2,30 d. a., în apropiere de stația Feteşti.

Două trenuri de marfă, unul venind spre Constanța și altul mergând spre București, s'au ciocnit puternic, pe linia curentă dintre stația Feteşti și intrarea pe prima parte a podului care trece pe deasupra brațului Borcea.

Din relațiunile date de stația c. f. r. Constanța, rezultă că accidentul s'a produs în următoarele împrejurări:

Trenul de marfă nr. 8613 plecat din Constanța la ora 12, abea ieșise de pe pod spre Feteşti, când, în fața sa, venind din direcție contrară, a apărut trenul de marfă nr. 9920.

Mecanicii celor două trenuri au făcut toate sforțările spre a înlătura ciocnirea, însă totul a fost zadarnic.

Trenul 9613, care urca la deal, a putut fi oprit, însă trenul nr. 9920 mergând în pantă, nu a putut face acelaș lucru.

Din cauza ciocnirii amândouă locomotivele au deraiat împreună cu cinci vagoane dela garnitura 9613 și patru vagoane dela garnitura 9920. La garnitura celor două trenuri ciocnite nu a fost niciun vagon cisternă. Linia a fost distrusă pe o mare distanță.

Pagubele, deși sunt mari, nu au fost încă evaluate.

Atât cele două locomotive, cât și vagoanele deraiate, au suferit mari stricăciuni.

La locul ciocnirii, a plecat, imediat, o comisie de anchetă spre a stabili vinovățiile.

Ciocnirea ar fi avut urmări mult mai mari dacă s'ar fi întâmplat cu două minute mai devreme, deoarece întâlnirea dintre cele două trenuri ar fi fost chiar pe pod.

Accidente de persoane n'au fost.

Măsuri impotriva literaturii imorale in Franța

Neue Freie Presse, din Viena, cu data de 20 Iulie, publică următoarea telegramă din Paris:

Prefectul poliției a declarat în ședința consiliului comunal că va lua măsuri pentru a stăvili răspândirea literaturii imorale.

Au fost date în judecata tribunalelor 14 librării, cari au pus în vânzare ilustrații și cărți pornografice.

M. S. Regina Maria a Iugoslaviei a sosit la Cetinje

Belgrad, 22 (Rador). — *M. S. Regina Maria a Iugoslaviei a sosit azi după amiază la Cetinje, fiind salutată de banul banovinei Zeta și de reprezentanții autorităților civile și militare. O mulțime imensă a aclamat călduros pe Suverană.*

După ce a vizitat muzeul orașului, M. S. Regina Maria s'a dus la reședința Sa dela Milocer, depe coasta Adriaticei.

—oxo○oxo—

A. S. R. Principesa Elisabeta a părăsit Sinaia

Sinaia, 22 Iulie

A. S. Regală Principesa Elisabeta, care a stat câteva zile în localitate lângă mama Sa, M. S. Regina Maria, a părăsit, astă noapte, Sinaia.

La ora 11.15 a sosit în gară, fiind însoțită de principesa de Hohenlohe.

Pe peron, a fost salutată de d-na de onoare Procopiu și d-nii general Zwiedeneck și colonel Brătescu, adjutant regal.

La ora 0,25, vagonul regal a fost atașat la acceleratul de Arad de unde Alteța Sa va merge la Banloc, în Banat.

—xox○xox—

Clădire prăbușită la Roma

Roma, 22 (Rador). — *Ieri după amiază o clădire veche s'a prăbușit în centrul orașului.*

Două persoane au fost omorîte.

—xxx x.x—

Păduri în flăcări, în Tracia

Atena, 22 (Telor). — **De 24 de ore, marile păduri ale statului dela Thasos în Tracia Occidentală se află în flăcări. In ciuda tuturor sforțărilor autorităților, care afară de pompieri, au mobilizat și trupele și locuitorii din împrejurimi, incendiul până acum nici nu a putut fi localizat, așa că el ia mereu proporții mai mari. Pagubele materiale cauzate până cum se evaluiază la câteva zeci de milioane de drahme.**

M. S. Regele Carol II a primit în audiență pe d-nii Chamberlain şi Eden

Londra, 22 (Rador). — M. S. Regele Carol II al României a primit eri pe d. Neville Chamberlain, primul ministru al Marei Britanii.

Azi M. S. Regele Carol II a primit pe d. Anthony Eden, ministru de afaceri străine.

*

La ora 18, M. S. Regele a făcut o vizită M. S. Reginei Mame Mary.

Aprecieri elogioase despre pavilionul României din Paris

D. Lebrun dorește să cunoască mai deaproape comorile României

Paris, 22 (Rador). — **Cu prilejul vizitei pe care au făcut-o la pavilionul României dela Expoziția internațională, ca oaspeți ai M. S. Regelui Carol II, membrii guvernului francez au avut cele mai călduroase aprecieri cu privire la pavilionul României.**

In interviewul pe care l-a acordat după această vizită, d. Chautemps, președintele consiliului de miniștri, a spus între altele: „Pavilionul României este cel mai frumos din întreaga expoziție".

D. Yvon Delbos, ministrul afacerilor străine, consideră participarea României drept „cea mai inteligent organizată", iar d. Sarraut, fost președinte de consiliu, a afirmat că pavilionul României este „perfect din toate punctele de vedere".

Cu acelaș prilej, d. Lebrun, președintele Republicii a spus, adresându-se M. S. Regelui Carol II: „CE ȚARA MINUNATA! PAVILIONUL ROMANIEI MA FACE SA DORESC A CUNOAȘTE MAI DE APROAPE TOATE MINUNATELE COMORI ALE ACESTEI INEGALABILE ȚARI AMICE".

Dealtfel, în toate ziarele din Paris continuă să apară articole și ecouri despre pavilionul României, toate considerându-l drept unul dintre cele mai categorice succese ale expoziției internaționale.

Foc mare la Paris

Paris, 22 (Rador). — **Un foc extrem de violent a isbucnit eri noapte, la ora 23, într'un grup de imobile aflate între străzile Saint Antoine de Reully și Claude Tillier, ocupate în cea mai mare parte de fabrici de mobile.**

Focul nu a cuprins decât atelierele industriale, cari formează doar o mică parte a cartierului Saint Antoine.

Cu toate sforțările a 13 echipe de pompieri focul nu a putut fi stins. Pagubele sunt foarte mari. Din fericire nu sunt victime omenești.

Abia la ora 2 noaptea, focul a putut fi localizat.

O anchetă făcută imediat a stabilit că focul a luat naștere la un depozit de uleiuri de poleit.

Clădirile erau asigurate.

SCRISORI DIN PARIS

CABINETUL CHAUTEMPS

de RENE SAIVE

Paris, Iulie

E neîndoios, că dela căderea ministerului Blum, multe lucruri s'au schimbat în Franța. Cu toate că înșiși d-nii Blum, Vincent Auriol și alți câțiva socialiști de mai mică importanță fac parte din cabinetul prezidat de d. Chautemps, transformări adânci sunt astăzi evidente.

Să vorbim mai întâi de „conflictele sociale". Când Frontul popular „beat de victoria sa electorală" a venit, anul trecut, la putere, „massele" lucrătoare se deslănțuiră, uzinele fură ocupate, patronii hărțuiți, unii lucrători suspectați de oarecare lipsă de zel, au fost chiar brutalizați. In scurt, Franța văzu întredeschizându-se porțile revoluției. In fața acestor nesăbuite dezordini, a acestor multiple violări ale legii, guvernul d-lui Blum nici nu reacționă măcar. El lăsă lucrurile să-și urmeze cursul lor. Ceva mai mult: a făcut uneori impresia că încuraja această dezagregare a forțelor sociale franceze. Dar iată că d. Chautemps, înlocui pe d. Blum. O grevă izbucni: greva personalului dela hoteluri. Mișcarea fu circumscrisă pe loc. Aproape toate hotelurile și cafenelele parisiene au rămas deschise. Numai în câteva localuri s'au produs câteva incidente. Dar greviștii, cari au încercat să ocupe localurile unde lucrau, au fost expulzați de poliție și urmăriți cu asprime. Câtă schimbare! Totuși, atotputernicul C. G. T. nu făcu nici o mișcare și d. Camille Chautemps, arătând că știe să se slujească de putere, rosti acest energic avertisment:

„Dezordini și violențe s'au produs în diverse puncte ale Capitalei. Ele sunt absolut intolerabile, poliția a și intervenit cu asprimea cerută și tribunalele au și decretat unele condamnări. Guvernul e decis să puie capăt acestor rușinoase procedee, și vestesc pe autorii lor, că oricine s'ar deda la acte de vandalism sau la violențe în contra persoanelor, va fi imediat arestat și urmărit cu cea mai mare asprime".

Iată un limbaj pe care francezii nu-l mai auziseră de multă vreme.

Această voință de a menține ordinea pe străzi, pare să fi potolit mult pe îndrăzniții din extrema stângă. Serbările dela 14 Iulie s'au desfășurat într'o atmosferă înseninată și mulțimea parisiană a putut aclama, în mi locul bucuriei, pe regescul ei m

(Continuare în pag. 2-a)

Dreptul în serviciul politicii

Discursul in extenso rostit de d. Titulescu, la universitatea „Komensky" din Bratislava

Am publicat, la timp, un rezumat al importantului discurs rostit de d. N. Titulescu la Universitatea Komensky din Brtislava cu prilejul solemnității primirii d-sale ca doctor „honoris causa".

Fiind azi în posesiunea textului integral al acestui discurs care cuprinde un vast program de soluțiuni concrete în politica internațională, începem publicarea lui, convinși că va fi urmărit de cititori cu tot interesul ce-l comportă.

I

Cu o adâncă recunoștință primesc azi din mâinile dv. titlul de doctor honoris causa al Universității Komensky din Bratislava.

E în această recunoștință, mulțumită gestului dv. și felului cum l-ați săvârșit, un amestec din cele mai delicate simțimânte ce-i poate fi dat inimii omenești să cunoască.

E mai întâi faptul, că ați binevoit să onorați activitatea mea științifică și politică. De altminteri, pentru mine, ele se confundă, căci felul în care am dus activitatea mea politică, mi-a permis să nu rup niciodată legăturile care o uneau cu activitatea mea științifică. In adevăr, în domeniul politic am transpus totdeauna comandamentele științei și în domeniul științific am transpus totdeauna comandamentele experienței, pe care mi le desvăluia viața la fiece pas al carierei mele politice.

Mai e apoi faptul, că această cinste mi-e făcută pe teritoriul Slovaciei, — prelungire a propriului nostru teritoriu național, până într'atât încât le consider pe amândouă, ca un tot indivizibil, — al acestei Slovacii, care în douăzeci de ani de independență a realizat atâtea progrese în domeniul material, științific, literar și artistic, în cât s'a putut spune cu drept cuvânt că, cultura slovacă poartă, victorios, pe aripile sale, întreg geniul național slovac spre un nou și măreț viitor.

Mai e însfârșit, faptul că-mi decernați titlul de doctor honoris causa în același an ca și președintelui republicei, Excelența sa doctorul Eduard Beneș și că, în felul acesta, numele meu va fi a-

D. N. TITULESCU

sociat cu al său în analele Facultății dv. de drept.

Acesta e un simbol pentru trecut și pentru viitor. Pentru trecut, acest simbol va însemna punerea în evidență a unei amicații și a unei cooperări politice de 18 ani neîntrerupți, bazată pe cea mai perfectă comunitate de ideal, de raționament și de metode.

Pentru viitor, acest simbol trebue să însemne consacrarea unei noui și solide integrări a Cehoslovaciei și a României în sistemul politic din care fac parte de 16 ani, și, dacă ambele națiuni vor să trăiască, din care vor trebui să facă totdeauna parte, fie că unii vor sau nu vor aceasta, fie că le face plăcere, sau nu, pentru ca această cooperare a Micei Înțelegeri să se asemene, ca și în trecut, cu un fluviu mare și larg, care își rostogolește liniștit apele, sau să semene, ca în unele clipe recente, cu un curs de apă pe care terenul îl silește să salte din piatră în piatră, fără să-l poată totuși întoarce dela ținta pe care e chemat s'o atingă.

Trăim într'o epocă de turburare fără precedent în istorie. Spunem că vrem să evităm războiul și totuș el e aci, foarte aproape de noi, dar ochii noștri refuză de a-l vedea. Spunem, că lumea e lipsită de o doctrină care să constituie firul ei conducător; și totuș, avem sub ochii noștri două doctrine, una mai restrânsă, care luptă pentru a face unitatea Europei pe baza ideologiei sale; cealaltă mai generală, dar care nu și-a dat încă seama de amenințarea care o pândește, și care, nu numai că n'a început lupta pentru legitima ei apărare, dar n'a îngrijit încă de asociarea intereselor, care trebue să precedeze această luptă. Spunem că vrem să trăim sub regimul legii internaționale, și totuș, asistăm impasibili la violarea ei repetată și la deificarea acelora cari o realizează, fericiți dacă aceștia consimt să primească o convorbire, faptele împlinite ne mai fiind niciodată repuse în cauză.

Lumea simte azi o nevoie care trece înaintea tuturor celorlalte: **ordinea în gândire.**

Dacă această ordine nu e repede restabilită, tot ce se va face va fi zadarnic și omul va cădea mai jos de cât în epoca triburilor primitive, căci cel puțin în epoca aceea, soarta care-l aștepta era ascensiunea, pe când soarta care ar aștepta, în împrejurările actuale, pe omul de mâine, ar fi durerea unei căderi de pe culmi în vale.

A acționa e cuvântul de ordine al timpurilor pe care le trăim.

In magnificul discurs pe care președintele republicei cehoslovace îl rostea chiar în acest loc acum aproape două luni, d-sa spunea:

„Trebuie să se creeze u nou umanism, un umanis propriu secolului al XX-le mai puternic, mai solid, m modern, un umanism n care să-și aibă o filosof nouă, o morală nouă, u drept nou, care să adapte vechile concepții ale dem crației liberale eșite din R voluția franceză nevoilor ur noui democrații naționa sociale, economice și cult rale, cu ajutorul experient al democrațiilor și al regim rilor autoritare ale Europ fie că au reușit sau nu".

Dv., juriștii, căutați pe c ferite căi, formule juste sintezei, despre care v'a vorbit. De aceea mă adres d-voastră, ca să ne ajutați toți, dar mai ales pe noi, c menii politici, să ieșim c haosul ideologic al epo noastre.

(Va urma)

—x*x—